

10 для Библиотеки Наукowego Тов. м. Львова
Антін Крушельницький Лов.в.

Львів. Библиотека
АН УРСР

Шоста читанка

для шостого року науки в Єдиній школі;
для другої кляси старшої основної шко-
ли; для другої кляси середніх шкіл.

(Пяте видання.)

31329

ВІДАННЯ "Чайка" "ЗЕМЛЯ"
Українське Акційне Видавниче Товариство
Відень - Львів
Розповсюдний склад:
Bez., Alserstrasse 32.

Київ · Відень · Львів.

Львів. Библиотека
АН УРСР

„Чайка“

Українське Акційне Видавниче Товариство.

Зміст.

ПОЕЗІЯ.

А. Епічна поезія.

І. Казки.

	Сторона.
1. Лисичка сваха — народна казка	5
2. Про двох братів — народна казка	9
3. Білосніжка — В. Гауф	15
4. Царенко і змії — народна казка	25
5. Ріккі-Тіккі-Таві — Редьярд Кіплінг	38

ІІ. Перекази.

6. Запорожці — Іван Нечуй-Левицький	52
7. Запорозький скарб — Василь Корісінко	61
8. Дівчина чайка — Дніпрова Чайка	73
9. На синій Чорногорі — Василь Щурат	77
10. За байраком байрак — Тарас Шевченко	78
11. Озеро царя — Сидір Воробкевич	79

ІІІ. Міти.

12. Вітер — народний міт	81
13. Філімон і Бавкіда — Іван Демянчук	92
14. Одисей в гостині у Поліфема — Михайло Соневицький	97

ІV. Легенди.

15. Великодна п'ятниця — народна легенда	107
16. Київська Лавра — народна легенда	109
17. Рука Івана Дамаскина — Іван Франко	110
18. Смерть — народна легенда	112
19. Гордий царь — народна легенда	114

V. Сміховинки.

20. Собака на містку — народна сміховинка	122
21. Як трава встала — народна сміховинка	122
22. Брехун — народна сміховинка	123

23. Чумак з мазницею — Степан Руданський	124
24. Козак і король — Степан Руданський	124

VI. Оповідання.

25. Дай, Боже, здоровля корові! — Тимофій Бордуляк	126
26. Вітрогон — Іван Нечуй-Левицький	131
27. Дідусь — Богдан Лепкий	138
28. Вдома — С. Васильченко	142
29. Старий Максимець — народне жартівливе оповідання	145
30. Лінива — народне жартівливе оповідання	147
31. У полонині — Іван Франко	150
32. Собака — Дніпрова Чайка	154
33. Бузюк — Михайло Яцків	157
34. Дош — С. Васильченко	158
35. За-для науки — Віра Лебедова	161
36. На світанні — С. Васильченко	169
37. Сестра жалібниця — Олександр Кониський	173
38. Дурисвіти — Модест Левицький	177
39. На нові гнізда — Вячеслав Потапенко	182
40. Пустельник із Путни — Осип Маковей	187
41. На Січ! — Микола Гоголь	192
42. Подорож Сагайдачного до Кафи — Андрій Чайковський	195
43. Полковник Шрам — Пантелеймон Куліш	210
44. Степовий гість — Марко Вовчок	215

VII. Віршові оповідання й поеми.

45. Іван Підкова — Тарас Шевченко	230
46. Гамалія — Тарас Шевченко	231
47. Байда — Григорій Чупринка	237
48. Поход на Жовті Води — Василь Щурат	237
49. Суботів — Тарас Шевченко	238
50. Смерть отаманова — Борис Грінченко	239
51. Лесь, преславний гайдамака — Борис Грінченко	242
52. Розвіяні мрії — Богдан Лепкий	244
53. Суд над поетом — Богдан Лепкий	246
54. Чума — Тарас Шевченко	247
55. Сон — Тарас Шевченко	248
56. Брат та сестра — Осип Федькович	248

VIII. Козацькі думи.

57. Олексій Попович — козацька дума	250
58. Маруся Богуславка — козацька дума	255

Б. Лірична поезія.

59. Вересень — Спиридон Черкасенко	257
60. Журавлі — Микола Чернявський	257

61. Перші роковини Листопада — Петро Кармапський	258
62. Шматок хліба — Борис Грінченко	259
63. Фабрика — Спиридон Черкасенко	259
64. Сельська осінь — Микола Чернявський	260
65. Осіння квітка — Григорій Чупринка	260
66. На степу — Яків Щоголів	261
67. В неволі — Тарас Шевченко	261
68. Шахтарі — Спиридон Черкасенко	262
69. Сипне сніг — Іван Франко	262
70. Зіма — Григорій Чупринка	262
71. Пташки — Володимир Самійленко	263
72. І досі сниться — Тарас Шевченко	264
73. Сонце заходить — Микола Воропий	264
74. Вечірня пісня — Володимир Самійленко	265
75. Вечір — Сидір Воробкевич	265
76. Весняні сонети — Борис Грінченко	266
77. Тямлю, як на свята Великодні — Богдан Лешкий	268
78. Плила хмароцька — Василь Щурат	269
79. Степ — Микола Чернявський	269
80. Вечір у степу — Спиридон Черкасенко	270
81. Могила — Борис Грінченко	270
82. Троянда — Борис Грінченко	271
83. Ходить вітер по житі — Іван Франко	271
84. Сельський вечір — Микола Чернявський	272
85. Переселенці — О. Олесь	272
86. Самотою на чужині — А. Кримський	273
87. Туга за рідною землею — О. Олесь	273
88. Тиша в морі — Леся Українка	273
89. Човен — Спиридон Черкасенко	274
90. Урожай — Микола Чернявський	274
91. Т. Шевченко — Галина Комарівна	275
92. Наша слава Україна — Володимир Самійленко	275
93. Запорожці — Спиридон Черкасенко	276
94. Труби трублять — Василь Пачовський	276
95. Повстанський табір — Спиридон Черкасенко	276
96. Молодій дитині — Уляна Кравченко	277
97. Наша доля — Спиридон Черкасенко	277
98. На ріднім попелищі — Михайло Старицький	278
99. Україна — Спиридон Черкасенко	280

В. Дидактична поезія.

І. Байки.

100. Осел і лис — Езоп	282
101. Всюди добре, а вдома найліпше — народна байка	282
102. Царь лев — народна байка	285

103. Собака й кінь — Леонид Глібів 295
104. Сонце та хмара — Євген Гребінка 296

II. Притчі.

105. Притча Христова про сіяча — Володимир Александрів 297
106. Притча про однорога — з староукраїнської повісті „Варлаам і Йоасаф“ 298
107. Притча про нерозум — Іван Франко 299

ПРОЗА.

I. Життєписи.

108. Молодечий вік Тараса Шевченка — Олександр Кониський 303
109. Учитель свого учителя — Євген Міллер 306

II. Спомини.

110. Полонинські спомини — Бротей Пігуляк 309
111. На Тарасовій могилі — Олена Галичанка-Кисілевська 314
112. Перед битвою — Микола Садовський 319
113. Христос воскрес! — Андрій Чайковський 323
114. Біля моря — між Васками — Федір Вовк 329

III. Історія.

115. Морські походи козаків — Михайло Грушевський 339
116. Перемога Хмельницького коло Жовтих Вод і Корсуня — Михайло Грушевський 341
117. Московщина поневолює свободу України — Іван Брик 347
118. Як Запорозжці стрічали Новий Рік — Д. Яворницький 350

IV. Описи і розвідки.

119. Балки на Україні — Степан Рудницький 357
120. Ліси й полонини в Карпатах — Степан Рудницький 358
121. Український замок у Коблині — Орест Левицький 361
122. Українське військо за Гетьманщини — Іван Крип'якевич 364
123. Суд над Шевченком — Богдан Лепкий 370
124. Україна в „Кобзарі“ — Ол. Єфименкова 371

Спис авторів.

а) Українські письменники:

Александрів Володимир:

Притча хрестова про сіяча. VI.

Бордуляк Тимофій:

Дай, Боже, здоровля корові! VI.

Для хворого Федя. V.

Брик Іван:

Московщина поневолює свободу
України. VI.

Васильченко С.:

Вдома. VI.

Дош. VI.

На світанні. VI.

Під школою. V.

Свекор. V.

Вовк Федір:

Біля моря — між Басками (Морські купелі, Життя Басків). VI.

Вовчок Марко:

Степовий гість. VI.

Воробкевич Сидір:

Буковина. V.

Вечір. VI.

Козацький бенкет. V.

Озеро царя. VI.

Смерть козака. V.

Вороний Микола:

Сонце володить. VI.

Бвшан-зілля. V.

Глібів Леонид:

Жаба і віл. V.

Орачі і муха. V.

Синиця. V.

Собака й кінь. VI.

Чиж та голуб. V.

Гоголь Микола:

На Січ! VI.

Гребінка Євген:

Сонце та хмара. VI.

Грінченко Борис:

Весняні сонети. VI.

Зорі. V.

Леся, преславний гайдамака. VI.

Могила. VI.

Олеся. V.

Пастушки. V.

Петрусь. V.

Подивись. V.

Ранок. V.

Руйнування Київа Москалями. V.

Смерть отаманова. VI.

Троянда. VI.

Шматок хліба. VI.

Грушевський Михайло:

Молоді літа Хмельницького. V.

Морські походи козаків. VI.

Острог — осередок освіти на Україні. V.

Перемога Хмельницького волю Жовтих

Вод і Корсуня. VI.

Татарський погром України. V.

Як козаки лагодяться в морський похід. V.

Демянчук Іван:

Филимон і Бавкида. VI.

Дніпрова Чайка:

Дівчина чайка. VI.

Собака. VI.

Єфименкова Олександра:

Україна в „Кобзарі“. VI.

Карманський Петро:

Перші роковини листопада. VI.

Кисілевська-Галичанка Олена:

На Тарасовій могилі. VI.

Коваленко-Коломацький Грицько:

Тарас Шевченко. V.

Ковалів Степан:

Калічка. V.

Китайська яблунька. V.

Козацькі думи:

Маруся Богуславка. VI.

Олексій Попович. VI.

Комарівна Галина:

Т. Шевченко. VI.

Комарь М.:

Землі Запорозжів. V.

Як Запорозжці жилися з своєї землі. V.

Кониський Олександр:

Молодечий вік Т. Шевченка. VI.

Сестра жалібниця. VI.

Корнієнко Василь:

Запорозький скарб. VI.

юбинський Махайло:

Ялинка. V.

Кравченко Уляна:

Молодій дитині. VI.

Кримський А.:

Туга за рідною землею. VI.

Крип'якевич Іван:

Великий князь. V.

Військо княжих часів. V.

Княжий город Галич. V.

Українське військо за гетьманщини (Початки козаччини. Гетьманщина. Січ). VI.

Куліш Пантелеймон:

На прощі у Києві. V.

Полковник Шрам. VI.

Турова круча. V.

Лебедова Віра (Малицька):

За-для науки. VI.

Урятувала. V.

Левицький-Нечуй Іван:

Вітрогон. VI.

Запорозжці. VI.

Перекази про давній Київ. V.

Левицький Модест:

Дуриєвіти. VI.

Левицький Орест:

Український замок у Коблинці. VI.

Лепкий Богдан:

В жива. V.

Громом розбита ялице. V.

Дідусь. VI.

Заповіт Тарасового батька. V.

На святій вечір. V.

Про перші друкарні на Україні. V.

Розвіяні мрії. VI.

Суд над поетом. VI.

Суд над Шевченком. VI.

Тямлю, як на свята Великодні. VI.

У задушні дні. V.

Макарушка Остап:

Давні українські пісні й народні казки. V.

Маковей Осип:

Пустельник із Путни. VI.

Народні байки:

Всюди добре, а вдома найліпше. VI.

Царь лев. VI.

Народні казки:

Злидні. V.

Легючий корабель. V.

Лисичка сваха. VI.

Про бідного парубка й царівну. V.

Про двох братів. VI.

Три брати. V.

Царевич Яків. V.

Царенко і змії. VI.

Народні легенди:

- Брат у брата на тому світ. V.
- Великодні явниці. VI.
- Гордий царь. VI.
- Київська Лавра. VI.
- Праведний у церкві. V.
- Смерть. VI.

Народні міти:

- Вітер. VI.
- Лісовий царь Ох. V.
- Про морського царя й його дочок. V.

Народні жартівливі оповідання:

- Лінива. VI.
- Старий Максимець. VI.

Народні перекази:

- Кирило Кожум'яка. V.

Народні пісні:

- Козак вибирається в похід. V.
- Пісня сироти. V.
- Татарський напад. V.
- Татарський понас. V.

Народні сміховинки:

- Брехун. VI.
- Господарь і циган. V.
- Драбина. V.
- Скуний. V.
- Собака на містку. VI.
- Тепер мені не до соли. V.
- Як трава встала. VI.

Олесь О.:

- Вільна Україна. V.
- Живи Україно! V.
- Народ і поет. V.
- Переселенці. VI.
- Туга за рідною землею. VI.

Пачовський Василь:

- Труби трублять. VI.

Пігуляк Єротеї:

- Полонинські спомини (Водоспад, Верховина, Чивчин, Життя на полонині). VI.

Підгірянка Марійка:

- Смереко, смереко! V.

Потаненко Вячеслав:

- На нові гнізда. VI.

Пчілка Олена:

- Волинь. V.

Руданський Степан:

- Віщий Олег. V.
- Ворона і лис. V.
- Козак і король. VI.
- Оциганив. V.
- Початок світа. V.
- Чумак з мазицею. VI.

Рудницький Степан:

- Балки на Україні. VI.
- Дніпро. V.
- Ліси й полонини в Карнатах. VI.
- Рідний край. V.

Садовський Микола:

- Перед битвою. VI.

Самійленко Володимир:

- Вечірня пісня. VI.
- Наша славна Україна. VI.
- Пташки. VI.

Сірий Юрій (Тищенко):

- Фатаморгана в Криму. V.

Соневецький Михайло:

- Одисей в гостині у Поліфема. VI.

Старицький Михайло:

- Мурашка та польовий коник. V.
- На ріднім попелищі. VI.

Староукраїнська повість:

- Притча про однорога з повісті „Варлаам і Йоасаф“. VI.

Стороженко Олекса:

- Дорош. V.

Українка Леся (Косач-Квітка Лявраса):

- Поділля. V.
- Тиша в морі. VI.

Федькович Осип:

Брат та сестра. VI.

Франко Іван:

Весна. V.

Війна між песом і вовком. V.

Дивувалась зіма. V.

Осел і лев. V.

Погідна ніч літня. V.

Притча про нерозум. VI.

Рука Івана Дамаскина. VI.

Силе сніг. VI.

У вивозі. V.

У полонині. VI.

Ходить вітер по житі. VI.

Червона калино! V.

Щеглинський Григорій:

Де срібіолентий Сян пливе. V.

Чайковський Андрій:

Подорож Сагайдачного до Кафи. VI.

Сагайдачний у школі в Острозі. V.

У січовій школі. V.

Христос воскрес. VI.

Чубова редута. V.

Черкасенко Спиридон:

Вересень. VI.

Весна. V.

Вечір у стогу. VI.

В Карпатах. V.

Запорожці. VI.

Зеленожупанник. V.

Козак. V.

Краї в пожежі. V.

Наша доля. VI.

Повстанський табор. VI.

Україна. VI.

Фабрика. VI.

Човен. VI.

Шахтарі. VI.

Чернявський Микола:

Журавлі. VI.

Марш Сагайдачного. V.

Нороги. V.

Рідний край. V.

Сельська осінь. VI.

Сельський вечір. VI.

Степ. VI.

Урожай. VI.

Чупринка Григорій:

Байда. VI.

Зіма. VI.

Осіньна квітка. VI.

Шевченко Тарас:

Вибір гетьмана. V.

В неволі. VI.

Гамалія. VI.

За байраком байрак. VI.

Іван Підкова. VI.

І досі спить. VI.

Наймичка. V.

Наша слава. V.

Село на Україні. V.

Сон. VI.

Страшний косарь. V.

Суботів. VI.

Чичирин. V.

Чума. VI.

Шерстюк Грицько:

Гірка праця. V.

Щоголів Яків:

На степу. VI.

Щурат Василь:

На синій Чорногорі. VI.

Плач Ярославни. V.

Плила хмаронька. VI.

Посів пана Чарнецького. V.

Поход на Жовті Води. VI.

Притча. V.

Св. Андрій на київських горах. V.

Святослав. V.

У страстний четвер. V.

Яворницький Дмитро:

Як Запорожці стрічали Новий Рік. VI.

Яцків Михайло:

Бубок. VI.

б) Чужі письменники:

Андерсен Г.:

Білавка. V.

Мати. V.

Погане каченя. V.

Амічіс Е.:

Малий писарь. V.

Хуртовина. V.

Брати Ірими:

Богоданна доня Цариці Небесної. V.

Доктор Всеугадько. V.

Хатка в лісі. V.

Чародійна скрипка. V.

Як шестеро пройшли через увесь світ. V.

Гауф В.:

Білосніжка. VI.

Езоп:

Осел і лис. VI.

Кіплінг Редіард:

Ріккі-Тіккі-Таві. VI.

Слон бунгарь Моті. V.

Лі Йонас:

Орлиця. V.

Міллер Евген:

Учитель свого учителя. VI.

Ракоші Віктор:

Історія осла. V.

Чорович Светозор:

Герцеговинка. V.

Малий жабрак. V.

Примітка :

V. (Пята читанка — п'яте видання).

VI. (Шоста читанка — п'яте видання).

